

Läges-/delrapport – Interreg Sverige Norge

Instruktioner

En gemensam läges-/delrapport ska skickas in tillsammans med varje ansökan om utbetalning. Ansökan om utbetalning görs i systemen minansokan.se respektive regionalforvaltning.no, och lägesrapporten bifogas där. Datum för rapportering finns i tilsagnet/beslutet.

Projektledarna i Sverige och Norge ansvarar för att ta fram en gemensam lägesrapport för hela projektet. Projektledarna ska sammanfatta och analysera projektets utveckling under den aktuella perioden med fokus på hur genomförda aktiviteter har bidragit till att nå målsättningar och resultat. Fokusera på att analysera projektets utveckling snarare än på att få med alla detaljer.

Delrapporten legger grunnlaget for en vurdering av prosjektets framdrift og er et verktøy for å samle opp prosjektets resultater. Det er viktig at delrapporten er skrevet på en måte som er lett å forstå og som lett kan formidles.

1. Allmän information

Projektnamn	Delområde	Ärende-ID og Tilsagsnr.
Svensk-norsk handlingsplan för sötvattenkräftor	Natur- och kulturarv	20202378
Redovisningsperiodens start	Redovisningsperiodens slut	Lägesrapportnummer
1 november 2020	30 april 2021	4

2. Mål och resultat

Analyser oppnådde resultat og mål i siste rapporteringsperiode. Ta utgangspunkt i forventede resultat og mål i prosjektets tilsagn/beslut. Gjør rede for hvordan resultatene i perioden leder mot prosjektets sluttmål. Vær ærlige og realistiske når dere beskriver aktuell situasjon/nuläge i prosjektet.

Bedøm og gjør rede for om dere vil nå sluttmålene innen prosjektslutt. Forklar eventuelle avvik. Gjør også rede for og analyser eventuelle uventede resultat.

Analys av periodens mål och resultat:

Projektets övergripande mål är att förbättra förhållandena för flodkraften och bekämpa signalkräftor/kräftpest samt att minska regionala hot på kort och lång sikt. Detaljerade mål är kopplade till våra delprojekt.

1. Ta fram en verktygslåda för att lokalisera, förhindra fortsatt spridning av och eliminera kräftpest och signalkräftor.

a. **Kräftpest.** Testa och vidareutveckla metoder för att både lokalisera och eliminera i gränsöverskridande områden med förekomst av flodkräfta.

b. **Signalkräftor.** Kartlägga och vidareutveckla befintliga åtgärder för att förhindra spridning av signalkräftor samt för att eliminera dessa i gränsöverskridande områden med förekomst av flodkräfta.

Under period fyra har sammanställningar av fältarbetet som skett tidigare under projektperioden gjorts. Sammanställningarna kommer utgöra underlag för handlingsplanen som tas fram i delprojekt 2.

Planering inför kommande fältsäsong som sker under period fem har tagits fram.

På grund av covid-19 har inte den amerikanska leverantören av portabel PCR kunnat leverera produkten i och med att de prioriterar analyser av covid-19. Så det har inte varit möjligt att göra tester och kalibreringar av apparaten som förberedelse till fältsäsongen i år.

2. Ta fram en handlingsplan inklusive ansvarsfördelning för hur man agerar vid utbrott av kräftpest i gränsöverskridande svensk-norska vatten.

Delprojektet fortskrider enligt planen förutom arbetet med förankring med företrädare för markägare och fiskerättsägare som inte kunnat genomföras som önskat på grund av Covid-19. Sammanställningarna som nämns under delprojekt 1a och 1b kommer ligga till grund för handlingsplanen som tas fram i delprojekt 2.

3. Ta fram områdesvisa beredskapsplaner för ett urval av gränsöverskridande avrinningsområden med förekomst av flodkräftor.

Arbetet med beredskapsplanerna fortskrider, fyra beredskapsplaner är i slutfasen, ett par fältbesök återstår under 2021.

Under period tre utfördes uppföljning av tidigare utrotningsfiske av signalkräfta i Buåa och Nordsjön. Inga signalkräftor påträffades och fler undersökningar planeras under period fem, detta för att se om det är möjligt för en återintroduktion av flodkräfta. Det som gjorts under period fyra är att en vattenprovtagningsstation startats upp i Buåa på svensk sida ca 1,2 km nedströms riksgränsen, vattenprover kommer att tas 5 gånger per år och en pH-logger har placerats ut vid stationen som mäter pH var femtonde minut. Detta med syfte att se så vattenkemin är okej på kräftor med tanke på en eventuell återintroduktion av flodkräftor. De data som hittills insamlats så ser vattenkemin ut att bli ett problem för en återintroduktion av flodkräfta. Ytterligare undersökningar kommer att ske under fältsäsongen 2021.

Under period fyra har samtliga uppgifter om kräftor i gränsområdena på svensk sida gått igenom och uppdaterats, samt att ett nytt GIS-skikt tagits fram. Vissa uppgifter om kräftor behöver kollas upp under period fem.

Arbetet med att förankra de områdesvisa beredskapsplanerna med berörda aktörer såsom statsförvaltern, kommuner, fiskerättsägare, fiskevårdsområdesföreningar, grannägare och utmarksfog, har inte kunnat genomföras tillfredställande på grund av covid-19.

4. Utreda orsaker till förekomst av svaga flodkraftbestånd och möjliga åtgärder för att stärka bestånden.

pH-loggrarna som legat ute i Skacksjön sedan januari 2020 ligger kvar. De pH-loggrarna som köptes in under period tre har placerats ut i två vattendrag i samma vattensystem som Skacksjön, i de vattendragen finns bra flodkraftbestånd. Under period fem kommer en inventering av rombärande flodkraftthonor att ske i de vatten som loggrarna ligger ute för att se om det går att se något samband mellan statusen på rommen och vattenkemin.

Det er også vært lagt ut pH-loggere i Mjærmen og Digeren for å fortsette undersøkelsene av effekten av utlegging av kalkstein i litoralssonen på surstøt om våren inn i littoralsonen hvor hunner av edelkreps oppholder seg med rogn.

Utviklingen av forsuring og andre aktuelle vannkjemiparametre er sammenstilt med bestandsstatus for edelkreps på norsk side for å kunne se om det er noen trend.

5. Samverkansforum inom gränsvattendrag.

Arbetet med en samverkansform inom gränsvattendrag löper parallellt med övriga delprojekt och innefattar det samarbete som projektet bidrar till. Under perioden har fortsatt samverkan inom projektet genomförts, men på grund av hindret som spridningen av covid-19 satt upp har vissa planerade fysiska möten flyttats framåt i tiden. Att samverka med lokala aktörer är svårt då det ej är möjligt att träffas. Det behöver också göras i person och ej online. Därför kommer arbetet med samverkansform att intensifieras när det är möjligt att göra fysiska möten igen.

3. Tid- och aktivitetsplan

Redogör kortfattat för periodens aktiviteter utifrån beslutad tid- och aktivitetsplan. Nämn och förklara eventuella avvikelser från denna (t.ex. försening/forsinkelse, ändringar i arbetspaketen).

Aktivitet	Kort redogörelse av periodens aktiviteter	Start- och slutdatum	Andel genomfört (%)
Projektledning	Planeringsmöten mellan projektledarna och konsulterna har skett. Onlinemöte i styrgruppen i november, samt projektarbetsgruppsmöte i mars.	2019-05-15 – 2022-09-30	60 %

Kommunikation	Under perioden har kommunikationsarbetet fortsatt efter kommunikationsplanen för projektet. På projektets Facebook-sida har kontinuerligt publicerats inlägg för att visa resultat i projektet och föra en dialog med följarna. Projektets hemsida har kontinuerligt uppdaterats. Projektet har presenterats på två online-möten.	2019-05-15 – 2022-09-30	60 %
Delprojekt 1a. Kräftpest	Under perioden har sammanställningar av fältarbetet som skedde under period tre skett.	2019-05-15 – 2022-09-30	60 %
Delprojekt 1b. Signalkräfta	Under perioden har sammanställningar av fältarbetet som skedde under period tre skett. På grund av covid-19 har inte den amerikanska leverantören av portabel PCR kunnat leverera produkten i och med att de prioriterar analyser av covid-19.	2019-05-15 – 2022-09-30	60 %
Delprojekt 2. Svensk-norsk handlingsplan	Förankringsprocessen för detta delprojekt planades att starta under våren 2020, men har ej kunnat genomföras på grund av covid-19 situationen. Det kommer att starta upp och genomföras så snart det är möjligt.	2020-01-15 – 2022-09-30	30 %
Delprojekt 3. Svensk-norska beredskapsplaner	Under period fyra har samtliga uppgifter om kräftor i gränsområdena på svensk sida gått igenom och uppdaterats, samt att ett nytt GIS-skikt tagits fram. Vissa uppgifter om kräftor behöver kollas upp under period fem. Arbetet med att förankra de områdesvisa beredskapsplanerna med berörda aktörer såsom fylkesmannen, kommuner, fiskrättsägare, fiskevårdsområdesföreningar, grannägare och utmarkslag, har inte kunnat genomföras tillfredställande på grund av covid-19.	2019-12-01 – 2022-09-30	60 %

<p>Delprojekt 4. Årsaker og mulige tiltak for svake edelkrepsbestander</p>	<p>pH-loggrarna som legat ute i Skacksjön sedan januari 2020 ligger kvar. De pH-loggrarna som köptes in under period tre har placerats ut i två vattendrag i samma vattensystem som Skacksjön, i de vattendragen finns bra flodkraftbestånd.</p> <p>pH-loggere i Mjærmen og Digeren for å undersøkelene av effekten av utlegging av kalkstein i litoralssonen på surstøt om.</p> <p>Utviklingen av forsuring og andre aktuelle vannkjemiparametre er sammenstilt med bestandsstatus for edelkreps på norsk side for å kunne se om det er noen trend.</p>	<p>2019-12-01 – 2022-09-30</p>	<p>60%</p>
<p>Delprojekt 5. Samverkansforum inom gränsvattendrag</p>	<p>Arbetet med en samverkansform inom gränsvattendrag löper parallellt med övriga delprojekt och innefattar det samarbete som projektet bidrar till. Under perioden har fortsatt samverkan inom projektet genomförts. På grund av hindret som spridningen av covid-19 satt upp har vissa planerade fysiska möten flyttats framåt i tiden, men kommer genomföras online om det ej går att träffas fysiskt. Samverkansforumet är också samling av projektets informationskanaler och aktiviteter och går därför tätt ihop med kommunikationsplanen och informationsarbetet.</p>	<p>2019-05-15 – 2022-09-30</p>	<p>30%</p>

4. Ekonomistatus

Beskriv hvordan prosjektet går i forhold til prosjektets vedtatte/beslutade budsjett. Analyser og kommenter eventuelle avvik mellom budsjetterte og rapporterte/redovidsade kostnader.

Analys av ekonomistatus:

Svensk sida: Prosjektet har följt planerad budgeten bra under perioden november-april.

På grund av covid-19 har inte den amerikanska leverantören av portabel PCR kunnat leverera produkten i och med att de prioriterar analyser av covid-19.

Norsk side: Prosjektet har hatt et mindreforbruk av midler bla som følge av manglende muligheter til å teste ut portabel PCR. Utgifter til rapportering er liten, men forventes å øka inn mot slutten av prosjektet.

5. Aktiviteter utanför programområdet

Beskriv eventuella aktiviteter som genomförts utanför programområdet (utanför Sverige och Norge) under aktuell redovisningsperiod samt aktiviteternas syfte. Ange också kostnaden för respektive aktivitet.

Inga aktiviteter utanför programområdet.

6. Aktivitetsindikatorer

För att mäta effekter av Interreg-programmet har ett antal indikatorer fastställts. För varje projekt står det i beslutet vilka dessa är och vilket utfall som förväntas.

Fyll i tabellen nedan med utgångspunkt i ert beslut/tilsagn och kommentera utfallet hittills.

Aktivitetsindikatorerna ska även rapporteras in direkt i Min Ansökan i samband med ansökan om utbetalning. Se manual för Min Ansökan på interreg-sverige-norge.com.

<i>Aktivitetsindikatorer enligt beslut</i>	<i>Mål-värde enligt beslut</i>	<i>Hittills uppnått sedan projekt-start</i>	<i>Kommentar</i>
Gemensamma förvaltningsprojekt för gränsöverskridande skyddade arter, naturområden, hav och vatten	1	1	Projektet är ett gemensamt förvaltningsprojekt för gränsöverskridande skyddade arter och naturområden genom målet att bevara flodkräftan och begränsa spridningen av kräftpest.
Gemensamma kulturarv där insatser för ökad tillgänglighet och hållbart bevarande har genomförts	1	1	Projektets insatser stärker det gemensamma kulturarv som kräftfiske med sin långa historia både i Sverige och Norge är. Genom att bevara flodkräftan kommer projektet möjliggöra att fler kvinnor, män och barn samt kommande generationer ska få glädjen att ta del av kräftfiske och av att flodkräftan finns i vatten i Värmland og på norsk side. Projektet är i sitt första år och insatserna kommer fortsätta under projektets gång med specifika aktiviteter.

<p>Gemensamma naturarv där insatser för ökad tillgänglighet och hållbart bevarande har genomförts</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>Projektet genomför insatser för att kräftpest och den invasiva arten signalkräfta inte ska finnas i vatten. Flodkräftan ska bevaras och arten ska förvaltas hållbart för framtida generationer. Projektet är i sitt första år och insatserna kommer fortsätta under projektets gång med specifika aktiviteter.</p>
--	----------	----------	---

7. Gränsöverskridande mervärde

Beskriv vilket gränsöverskridande mervärde som uppnåtts genom projektet under aktuell redovisningsperiod. Ange konkreta exempel.

Utgå ifrån de olika typerna av gränsöverskridande mervärde som finns inom programmet och som är identifierade i projektets beslut: överbryggande av gränshinder, gränsen som resurs och utnyttjande av kritisk massa.

Analys av det gränsöverskridande mervärdet:

Överbyggande av gränshinder:

Ett ej fungerande samarbete mellan länderna är ett stort hinder för flodkräftans bevarande. Flertalet vattenområden med både flodkräfta och signalkräfta är gränsöverskridande. Projektet har under period tre fortsatt det gränsöverskridande samarbetet mellan deltagande projektpartners och styrgruppsdeltagare. På svensk sida har till exempel fältundersökningar av förekomsten av signalkräftor och kräftpest genomförts i vattendrag fram till gränsen till Norge. Den stängning av gränsen som varit till och från under period tre har hindrat vissa av undersökningarna och den gränsöverskridande gemensamma insatsen som var planerad i Billan där även media skulle bjudas in. Vissa möten har kunnat genomföras online som till exempel projektarbetsgruppsmöte och styrgruppsmöte. Förhoppningen är att vi senare i projektet kan utveckla vårt samarbete över gränsen för att gynna arbetet med bevarandet av flodkräftan och hindra spridning av kräftpest och signalkräftor.

Med många partners, kulturer och arbetssätt har internkommunikation fortsatt varit viktigt och en ej fungerande internkommunikation kan försvåra arbetet, av den grund har kommunikationsplanen lagt stor vikt vid gemenskap, inkludering, erfarenhetsutbyte och förståelse för projektets mål.

Gränsen som resurs:

Ett gemensamt arbete behövs då hotbilden mot flodkräftor i både Sverige och Norge har liknande problemställning och kräftpest sprids över landsgränsen via gemensamma vattendrag och fiske. Resurserna för arbetet är knappa och kompetens och arbetskraft från Sverige och Norge behövs för att kunna arbeta effektivt med frågan. Till exempel med metodutvecklingen inom eDNA-analys.

Under projektets fjärde period har arbetet med att nyttja gränsen som resurs fortsatt fokuserat på att samla in erfarenheter från projektpartners och styrgruppsdeltagare. Det har också kontinuerligt genomförts möten mellan konsulterna och projektledarna för att dela med sig av erfarenheter. Detta görs för att kunna se vilka kunskaper som finns över gränsen och integrera

dessas för att kunna nå målet om en gemensam handlingsplan som kommer vara tillämplig i samtliga svensk-norska vatten samt sötvattenkraftors hela utbredningsområde.

8. Forventede effekter

Hvordan jobber prosjektet for at resultatene skal kunne anvendes langsiktig? Hvordan skal prosjektets resultater implementeres og realiseres? Hva vil leve videre etter at prosjektet er avsluttet? Hvordan vil disse effektene det leve videre?

Dere trenger ikke å bruke mye tid på å rapportere om forventede effekter tidlig i prosjektet. Men vi ønsker at dere har disse momentene i tankene gjennom hele prosjektet. Når prosjektet har pågått en stund skal dere reflektere og beskrive forventede effekter med utgangspunkt i spørsmålene ovenfor.

I sluttrapporten skal dere rapportere og analysere konkret omkring forventede effekter.

Analys av forventede effekter:

För att resultatet i projektet ska få god spridning både under och efter projektperioden arbetas det aktivt med att involvera intressenter på svensk och norsk sida i frågan. Exempel på hur detta fortsatt under projektets fjerde period är involverande av projektets styrgrupp och projektarbetsgrupp. Där involveras intressenterna kontinuerligt i projektet och är delaktiga i viktiga beslut och processer, vilket kommer att vara en fördel under fortsatt projektperiod för att förankra frågan och projektet för fortsatt arbete även efter projektets slut. Arbetet med delprojekt 2 och den Svensk-norska handlingsplan kommer framförallt att kunna bidra till ett fortsatt gränsöverskridande arbete även efter projektet.

9. Horisontella kriterier

Beskriv hur projektets verksamhet och resultat bidrar till förbättring av hållbar utveckling, lika möjligheter och icke-diskriminering samt jämställdhet. Ge konkreta exempel.

Projektets bidrag till de horisontella kriterierna:

Hållbar utveckling:

Av de horisontella kriterierna arbetar projektet till störst del med hållbar utveckling. Projektets arbete med att åtgärda invasiva arter som signalkräfta, som är ett stort hot mot den inhemska arten flodkräfta, är av vikt för en hållbar miljömässig utveckling. Projektet kommer arbeta för att skydda och förebygga en utrotning av flodkräfta samt stärka svaga bestånd. Arbetet för en hållbar

utveckling följer också Länsstyrelsen Värmlands organisationsmål att arbeta för en hållbar utveckling i hela Värmland – ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Arbetet ligger i linje med såväl svenska miljömål som med FN:s agenda 2030, liksom EU:s förordning om främmande invasiva arter (1143/2014).

Förekomst av fiskbara bestånd av flodkräfta utgör vidare ett incitament för fiskerättsägare att vårda sitt vatten och utföra bevarandeåtgärder. Som samtidigt gynnar andra arter och ger bättre vattenkvalité i gränsöverskridande vatten. Att bevara flodkräfta och få fiskbara bestånd leder också till utveckling av gårds- og ekoturism och bevaring av natur- och kulturarv, som är en viktig aspekt inom området för hållbar utveckling. Under period tre har kartläggningen av signalkräftor och kräftpest lagt grunden för det fortsatta arbetet med att nå ett hållbart bestånd av flodkräfta. Också insamlandet av data från pH-loggrar för att titta på vattnets pH under längre tid bidrar till viktig kunskap att ta med vidare i projektet.

Lika möjligheter och icke-diskriminering

Inom projektet behandlar vi frågan om lika möjligheter och icke-diskriminering genom att kontinuerligt arbeta aktivt med att vara inkluderande för intresserade, både internt och externt. Hittills i projektet har det framförallt behandlats vid interna processer. Till exempel är projektets webb uppsatt med fokus på tillgänglighet för att göra informationen förståbar för så många som möjligt. Det finns en redogörelse för tillgänglighet på webbsidan där man kan se vad webben uppfyller. Vid framtagandet av informationsmaterial arbetar vi också med samma aspekter av tillgänglighet, exempelvis kontraster och bildförklaring.

Vad det gäller projektdeltagande från våra olika intressenter så ska inte geografi, fysik eller familjesituation påverka möjligheten att delta aktivt i projektet. På möten kan man delta fysisk eller online.

Lika möjligheter och icke-diskriminering är också en viktig aspekt som finns med vid rekrytering av personal både på svensk och norsk sida. Projektet genomförs med Länsstyrelsen Värmlands policy för mänskliga rättigheter/likabehandling i åtanke. Tilsvarende gjelder for Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Projektet arbetar med frågan om jämställdhet mellan kvinnor och män genom att till exempel vid rekrytering av anställda inom projektet, väga in jämställdhetsperspektivet. Länsstyrelsen Värmland har en länsstrategi för jämställdhetsintegrering (2018–2027) och har i uppdrag att verka för att de nationella jämställdhetspolitiska målen får genomslag i länet, samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen ska också integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Under framtida rekryteringar inom projektet kommer det strävas mot att lika många kvinnor som män arbetar i projektet, med invägning av kompetens som behövs.

Beskriv vilka informationsaktiviteter dere har utfört i rapporteringsperioden för å spre informasjon om prosjektet og prosjektets foreløpig oppnådde resultat, samt hvordan dere har synliggjort EUs medvirkning.

Spesifiser gjerne hvilken målgruppe informasjonsaktivitetene er rettet mot.

Prosjektets informationsaktiviteter under perioden:

Kommunikasjonsplan:

Fortsatt arbete utifrån kommunikationsplanen för projektet har genomförts.

Sociala medier:

Svensk-norsk innsats for edelkreps/flodkräftor @SNIEFprosjektet: På projektets Facebook-sida har inlägg kontinuerligt publicerats för att visa vad som sker inom projektet.

Webbsida:

www.snief.org: På projektets webb har inlägg om pågående arbete inom projektet publicerats. Framtaget informationsmaterial har publicerats på webbsidan.

Interna möten i projektet:

3 november 2020: Online-möte med svensk och norsk projektledare samt konsulter för att stämma av fältsäsongen 2020.

2 februari 2021: Online-möte mellan svensk och norsk projektledare.

2 mars 2021: Online-möte mellan svensk och norsk projektledare.

11 mars 2021: Online-möte med svensk och norsk projektledare, planeringsmöte inför projektarbetsgruppsmöte

Interna styrgruppsmöten Länsstyrelsen Värmland: För att säkra en god intern kommunikation i projektet har en intern styrgrupp på Länsstyrelsen Värmland satts samman. Den består av projektledare, ekonom, enhetschef Miljöanalys och konsult inom projektet. Mötesfrekvens 1 gång i månaden för att diskutera aktuella frågor inom projektet.

Externa möten:

11 november 2020: Föredrag där projektet presenterades, arrangör Studieförbundet Vuxenskolan, plats Bysjöskolan i Eda kommun.

17 november 2020: Online-möte med styrgruppen.

12 mars 2021: Online-möte med projektarbetsgruppen.

24 mars 2021: Online-möte, samrådsmöte i gränsvatten; Trysil-Femundvassdraget/Klarälven, Røgden-Norsälven och Vrångsälven-Byälven. Presentation av projektet.

Nyheter och media:

Det har vært liten dekning av Interreg-prosjektet i media denne perioden. En grunn er at det ikke har vært mulig å møte journalister i felt pga Covid-19.

11. Spørsmål til sekretariatet

Eventuella frågor om projektets genomförande, förändringar av budget, tidsplan eller andra förändringar av projektet. Observera att avvikelser från beslutet om stöd måste tas upp med sekretariatet innan de genomförs.

Eventuella frågor till sekretariatet:

12. Underskrift

Rapporten ska vara undertecknad av svensk och norsk projektledare (under förutsättning att projektledaren har en formell rätt att företräda stödmottagaren avseende projektrapportering).

Datum	Ort	Datum	Ort
21/6-21	Västerås	21/6-21	Oslo
Organisation		Organisasjon	
Länsstyrelsen Värmland		fylkesmannen i Oslo og Viken Statsforvalteren i Oslo og Viken	
Underskrift svensk projektledare		Underskrift norsk prosjektleder	
Namnförtydligande		Navn i blokkbokstaver	
Jenny Monsén		Terje Wivestad	